

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce:

Setkání estetiky a teologie ve zkušenosti krásy v inspiraci dílem H. U. v. Balthasara

Autor práce: Adéla Carasová

Obor studia: Filosofie a religionistika

Zvolené téma svou náročností daleko překračuje tematické spektrum bakalářských prací. Sama autorka v této souvislosti uznává, že Baltazarovo dílo „skýtá celistvé evropské duchovní dědictví, které nelze pojmout do formátu bakalářské práce“ (s. 5). Předpokladem percepce myšlenkové hloubky H. U. von Balthasara jako jednoho z největších teologů 20. století je také znalost němčiny jako jazyka, v němž psal svá stěžejní díla. Autorka však prozrazuje svou jazykovou vybavenost v anglickém jazyce, ačkoli lze mít za to, že překlad Balthasarovy Teologické estetiky, který používá, je kvalitní. Autorka zjevně rozumí jejímu poselství, jakož i další zejména anglickojazyčné sekundární literatuře na zvolené téma. Pro zpracování práce, čítající celkově 50 stran, užila a citovala celkem 45 bibliografických položek.

Svou práci autorka rozčlenila do tří logicky spjatých kapitol – nejprve se zabývá fenoménem estetiky z hlediska filozofického, posléze přechází k teologickému substrátu a věnuje se křesťanskému pojetí Božího Zjevení, aby nakonec spojila filozofický a teologický náhled v syntézu třetí kapitoly, nazvané „Estetika a teologie“. Filosofické základy estetiky pojala autorka velmi dobře, vyložila například heteronomní ontologický status estetického objektu a obírala se tematikou za pomoci řecké i německé terminologie (eidos, morfé, Gestalt), musela se dotknout také teorií některých významných filosofických autorit (Platón, Kant, Husserl, Croce, Ott, Dilthey).

Křesťanské pojetí Zjevení autorka uchopila nejprve líčením historického procesu a teologické reflexe, ústící do zásadních dokumentů I. a II. vatikánského koncilu. Poté přechází k Balthasarově pojetí Zjevení a přesvědčivě představuje především christocentrický akcent, na němž Balthasar tak lpěl.

Autorčin pokus o syntézu estetiky a teologie autorka nejprve zakotvila v religionistickém zkoumání Rudolfa Otta o posvátnu, pak přechází k samotnému Balthasarovi a jeho tezi o vyloučení estetiky z dogmatického teologie následkem jednostranné aplikace historicko-kritické metody zkoumání Písma. Cílem teologické estetiky je však individuální prožitek krásy, vedoucí člověka k Bohu. Opět se zde rozehrávají lingvistické příklady (formosus, speciosus, Gestalt, Gebilde) a autorka musí zvládat do značné míry abstraktní způsob uvažování, aniž by její výklad byl nesrozumitelný.

Práce vykazuje známky pečlivého formálního, grafického, stylistického i obsahového zpracování. Nebyla psána ve chvatu, je jistě výsledkem autorčiny dlouhodobější reflexe. Při diskusi by bylo možno se zastavit nad otázkou historicko-kritické metody jako překážky estetického vnímání v dogmatické syntéze Božího Zjevení.

Práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji klasifikaci **výborně (1)**

Posudek vypracoval: doc. JUDr. Stanislav Příbyl, Ph.D., Th.D., J.C.D.

Datum: 1. 5. 2017